

Р Е Ц Е Н З И Я

относно дисертационния труд на **ДАНИЕЛА ГЕОРГИЕВА ЛЕКИНА**
на тема: **“Ускорено овладяване на техниката на плувните стилове при студенти”** за присъждане на образователната и научна степен **“доктор”**.

Научна специалност "Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на лечебната физкултура"),

Професионално направление 1.2. Педагогика

Заповед на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски”, Благоевград № 1304/16.052014 г.

Научен ръководител: проф. Стоян Иванов, доктор

Изготвил рецензията: доц. Цветанка Дилова-Нейкова, доктор

Биографични данни

Даниела Георгиева Лекина е родена през 1961 г. Майстор на спорта е по плуване и няколкократно държавен шампион на България в дисциплините 100 и 200 м бруст. Завършила е ВИФ „Георги Димитров” (сега НСА) бакалавър и магистър през 1983 г. със специалностите „Тренър по плуване и Учител по физическо възпитание”. Специализирала е 1 месец „Обучение по плуване” в Германия. Работила е като тренър по плуване в Спортния интернат и спортното дружество в Благоевград и като специалист в Научно-приложната лаборатория в същия град.

Ползва руски и гръцки език.

От 1994 г. Д. Лекина работи като главен асистент в Югозападния университет „Неофит Рилски”, Благоевград.

Докторантът е високообразован специалист в областта на плувните спортове.

Дисертационен труд и приложения към него материали

Представеният дисертационен труд е представен в три основни глави - постановка на проблема, характеристика на модифицираната авторска методика, експериментално изследване – апробиране на разработената методика, изводи, приноси, библиография и 5 приложения, които са с обем от 174 страници. Проучените литературни източници по темата са 136 заглавия и интернет адреси, от които 100 са на кирилица и 36 на латиница. Дисертацията е представена от 16 фигури и 22 таблици.

В първата глава авторката разглежда благотворното влияние на плуването върху отделните системи и органи на човешкия организъм. Извежда основните фактори, обуславящи успешното обучение по плуване, като с най-голяма тежест е включването на плуването в Държавните образователни изисквания за физическо възпитание и спорт като допълнително ядро в учебната програма за училищата. Друг съществен момент от първата глава на дисертационния труд е разработването на проблема, свързан с прилагането на съвременни образователни иновационни технологии за оптимизиране на учебно-образователния процес по физическо възпитание и спорт. Направена е обстойна характеристика на учебния процес по плуване във водещи висши училища в страната (ЮЗУ “Неофит Рилски”, Националната спортна академия “В. Левски”, ВТУ Св. Св. Кирил и Методий“ и други ВУ). Подчертана е ролята и на психическата предразположеност, на обучаваните при обучението по плуване. Въз основа на проучените литературни източници по темата в края на първа глава личи личната обосновка на Даниела Лекина от необходимостта за разработването и прилагането в практиката на модифицирана методика за начално обучение по плуване.

Хипотезата, целта и задачите на изследването са коректно поставени, а направените изводи в края на дисертационния труд произтичат от поставените задачи.

Във втора глава авторката ни предлага структурата и съдържанието на модифицираната методика за паралелно обучение по плуване със студентите, което е обособено в три модула. Новите упражнения позволяват овладяването на техниките на плувните стилове в цялостен вид. Елементите на плувните техники се предлагат в различни съчетания, които допринасят за подобряването координацията между мускулните групи и по този начин способстват за по-бързото придобиване на двигателен опит, необходим за по-нататъшното техническо усъвършенстване.

В трета глава авторката използва батерия от тестове, с които доказва ефективността на предложената методика.

Не са установени пропуски и нарушения в процедурата на докторантурата.

Актуалност на проблема

Проблемът е актуален, тъй като с въвеждането му в практиката се разкрива реална възможност за оптимизиране на учебния процес по плуване във висшите училища. За разлика от основните и средни училищата в България, в университетите съществуват сравнително добри условия за плуване като НСА и ТУ-София, ВТУ-В. Търново, Университетите в Пловдив, Варна, Благоевград, Шумен и др.

Проблемът е актуален за съвременната дидактика на висшето образование, изхождайки от социалните изисквания за максимална реализация на младите хора в съвременните условия на живот.

Равнището на съвременния начин на живот предполага задължително умение да се плува, т.е. плуването се явява жизнено необходимо умение за човека, независимо от неговата възраст. В този аспект плуването поставя не малко проблеми. Факторите, които привличат вниманието, са много и правят темата актуална, които обуславят необходимостта от разработката ѝ.

Това обуславя необходимостта от търсене, разработване и апробиране на авторска методика за ускорено обучение по плуване, адаптирана към учебните програми на студентите от специалностите “Физическо възпитание и спорт” и “Кинезитерапия” при заложения в тях хорариум.

Докторска дисертация с автор Даниела Лекина е написана в съответствие с научните изисквания и е в унисон с научните изследвания в областта на теорията и методиката на физическото възпитание и спорта.

Подход и решение на проблема

Дизайнът на емпиричното изследване включва констатиращ етап на изследване и спортно-дидактически експеримент. Те са сполучливо формулирани и доказват добрата методическа и научноизследователска подготовка на автора. Представена е оригинална модифицирана авторска методика за обучение по плуване. Методиката е апробирана и изследвана. Контингент на изследването са 136 студенти от ЮЗУ-Благоевград, разпределени в 2 експериментални и 2 контролни групи. Използвани са подходящи и високоинформативни методи за изследване, които подкрепят и доказват тезата на автора.

Анализът на резултатите включва характеристика и особености на констатиращия и спортно-дидактически формиращ експеримент и диагностична система и технология на изследването. Като принос в експеримента отбелязваме включването на изследване на мотивацията за реализиране на постижения на студентите.

Автореферат отразява в голяма степен докторския труд.

Основни приноси:

Създаването, апробирането и доказването ефективността на авторската методика за ускорено овладяване на плувните техники от студенти се откроява като основен принос на дисертационния труд. Възможностите за паралелно изучаване на плувните стилове позволява ускоряване процеса на обучение, а от друга страна прилагането на

диференцирания подход в обучението по плуване със студенти с различно ниво на успеваемост и мотивация дава възможност за качествено изучаване техниката на плувните елементи и стилове. Практико-приложен принос представлява разработеното тематично разпределение на образователното съдържание в модули.

Личен принос на автора

Дисертационният труд е изцяло дело на докторанта.

Публикации по темата на дисертацията.

По темата са публикувани 3 публикации, които удовлетворяват изискванията за този род научни трудове.

Заклучение

Считам, че представеният за рецензиране дисертационен труд отговаря на изискванията на Закона за РАС Правилника за приложението му в ЮЗУ „Неофит Рилски” и му давам обща положителна оценка.

Предлагам на уважаемото научно жури да присъди на **Даниела Георгиева Лекина** образователната и научна степен "**доктор**" по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на лечебната физкултура”, Професионално направление 1.2. Педагогика , Област на висше образование 1. Педагогически науки.

11.06.2014 г.

Автор на рецензията:
/доц. Цветанка Дилова-Нейкова, доктор/